

PREGOVARAČKA RADNA GRUPA ZA PRIPREMU I
VOĐENJE PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE
KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO POGLAVLJE 23 –
PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA

Br. 04/1-905/24- *4368*

16. decembar 2024.

**ZAPISNIK S PLENARNE SJEDNICE PREGOVARAČKE RADNE GRUPE ZA PRIPREMU I VOĐENJE
PREGOVORA U OBLASTI PRAVNE TEKOVINE KOJA SE ODNOSI NA PREGOVARAČKO
POGLAVLJE 23 – PRAVOSUĐE I TEMELJNA PRAVA**

Plenarna sjednica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava održana je 26. XI 2024. s početkom u 13.00 časova, putem online platforme MS Teams. Sjednica je održana sa sljedećim dnevnim redom:

1. *Usvajanje dnevnog reda;*
2. *Izveštaj Evropske komisije o Crnoj Gori 2024;*
3. *Akcionni plan za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava;*
4. *Proces sačinjavanja pregleda postojeće i buduće ekspertske podrške u dijelu koji se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava;*
5. *Izmjene i dopune Odluke o obrazovanju pregovaračke radne grupe za pripremu i vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava;*
6. *Proces pripreme Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025 – 2026;*
7. *Razno.*
 - a. *Izmjena člana Pregovaračkog tima za vođenje pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, zadužen za klaster 1 – Temeljna poglavlja;*
 - b. *Informacije o organizovanju prezentacije TAIEX podrške.*

I USVAJANJE DNEVNOG REDA

Sjednicu je otvorila šefica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 23 **Jelena Grdinić** i predstavila dnevni red.

Zaključak:

- **Kako nije bilo predloga za izmjenama i dopunama, konstatovano da je predloženi dnevni red sjednice usvojen.**

II IZVJEŠTAJ EVROPSKE KOMISIJE O CRNOJ GORI 2024

Grdinić je, na samom početku, iskoristila priliku da svima još jednom čestita na uspješno obavljenom poslu koji je prethodio dobijanju Izvještaja o ispunjenosti privremenih mjerila u poglavlju 23 (IBAR) nakon čega je iskazala očekivanje da će rad na završnim mjerilima biti jednako uspješan.

poslužiti kao dobra osnova za njihovo lakše ispunjavanje i, u kasnijoj fazi, kao argument za tezu o spremnosti za ulazak u EU.

U odnosu na rokove, Grdnić je ukazala na plan Vlade da se sve obaveze iz EU agende završe do kraja 2026, naglašavajući da i obaveze koje proističu iz završnih mjerila treba planirati na način da se mogu ispuniti do pomenutog roka. Na kraju je informisala da PRG u procesu izrade ima dodatnu podršku ekspertkinje francuskog Ministarstva vanjskih poslova, doktorke prava i advokatrice Majlis D Vernuj (Maylis de Verneuil) koja je angažovana u Ministarstvu evropskih poslova.

Po otvaranju prostora za pitanja, članica PRG **Jelena Čolaković** se konkretno interesovala o statusu Zakona o pravnom prepoznavanju rodnog identiteta na osnovu samoodređenja i potrebi uključivanja ovog akta u Akcioni plan ukoliko bude donešen u toku decembra. **Grdnić** je mišljenja da ukoliko zakon bude donešen u toku decembra isti ne treba uključiti u Akcioni plan. Članica PRG **Mirjana Pajković** je informisala da se Zakon trenutno nalazi na konačnom usaglašavanju u Sekretarijatu za zakonodavstvo i da očekuje njegovo skorije usvajanje na Vladi.

U nastavku se otvorilo pitanje o potrebi eventualnog traženja mišljenja od strane Evropske komisije u odnosu na predmetni zakon, gdje je **Čolaković** mišljenja da ne treba, nakon već nekoliko godina odlaganja, dalje odlagati donošenje zakona što je, kako podsjeća, i evidentirano u preporukama Izvještajima EK. **Tatjana Andelić**, I sekretarka u Misiji Crne Gore pri EU zadužena za PP 23, u svojstvu posmatračice na sjednici, izvijestila je da na osnovu dosadašnjeg iskustva sa EK misli da je bolje zatražiti njihovo mišljenje ili ih makar informisati kako bi ispoštovali praksu partnerske komunikacije. **Pajković** je obavijestila da je EK već u više navrata informisana o statusu zakona te da misli da je ta obaveza već ispoštovana. **Grdnić**, prenoseći iskustvo uoči dobijanja IBAR-a, informisala da je komunikacija o svim zakonima bila obavezna. Mišljenja je u načelu bolje prvo stvari iskomunicirati s EK, ali i da je postupanje u predmetnom pitanju na kraju u nadležnosti resornog ministarstva.

Članica PRG **Maja Raičević** informisala je da je Centar za ženska prava uradio kratku analizu Izvještaja EK u oblastima zabrane diskriminacije, rodne ravnopravnosti i nasilja u porodici prilikom koje je uočeno da izvještaj u kvalitativnom dijelu sadrži važna zapažanja, koja se ne nalaze među preporukama i kojima treba dopuniti nacrt AP, i koja su spremni da podjele sa PRG. **Grdnić** je zamolila da to i učine. U odnosu na predmetne oblasti **Raičević** je ukazala na dio Izvještaja u kojem EK upućuje na Izvještaj Komiteta za eliminaciju svih oblika diskriminacije žena CEDAW-a iz juna kao relevantan okvir za dalje preporuke u ovoj oblasti. Nadalje je informisala da je najnoviji izvještaj Grupe eksperata za borbu protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici (GREVIO) u odnosu na Crnu Goru objavljen 22. novembra 2024. godine koji takođe smatra relevantnim.

Zaključci:

- **Pregovaračka radna grupa za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava upoznata je sa osnovnim informacijama i relevantnim dokumentima za formulisanje aktivnosti u Akcionom planu za ispunjavanje završnih mjerila u pregovaračkom poglavlju 23 – Pravosuđe i temeljna prava;**
- **Šefica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava zamolila da članovi/ice koji još uvijek nisu prosljedili predlog aktivnosti isto učine u što skorijem roku.**

- Šefica Pregovaračke radne grupe za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava sugerisala smanjenje broja predloga za članstvo u PRG od strane pojedinih institucija kako bi svi organi imali relativno jednaku zastupljenost i sama PRG broj članova/ica koji omogućava njeno efikasno funkcionisanje.

VI PROCES PRIPREME PROGRAMA PRISTUPANJA CRNE GORE EVROPSKOJ UNIJI 2025 – 2026

Radi usaglašavanja s promjenama koje su nastupile nakon rekonstrukcije Vlade ali i povodom novih okolnosti u pregovaračkom procesu nakon dobijanja IBAR-a, **Grdinić** je informisala da je Ministarstvo evropskih poslova nedavno završilo prvu fazu ocjenjivanja relevantnosti pravne tekovine koju je EU usvojila u periodu od 1. oktobra 2023. do 1. oktobra 2024. u procesu revizije trenutno važećeg **Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG) 2024-2027** i sačinjavanja **PPCG-a za period 2025-2026**.

Prenijela je da će PRG biti blagovremeno infomisana u narednim koracima po ovoj aktivnosti.

Zaključak:

- Pregovaračka radna grupa za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava upoznata s dinamikom procesa pripreme Programa pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji 2025 – 2026.

VII RAZNO

Pod tačkom razno **Grdinić** je informisala da je, pored obavljanja funkcije šefice PEG 23, odnedavno preuzela i funkciju pregovaračice za klaster 1 – Temeljna poglavlja koji obuhvata relevantna poglavlja unutar klastera tj. PP 5 – Javne nabavke, 18 - Statistika, 23 – Pravosuđe i temeljna prava, 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost i 32 – Finansijski nadzor kao i zasebne oblasti tj. oblasti demokratije, reforme javne uprave i ekonomskih kriterijuma.

Grdinić je nadalje upoznala da, u cilju što adekvatnijeg adresiranja obaveza koje poizilaze iz završnih mjerila, TAIEX instrument EU (Technical Assistance and Information Exchange Instrument) nudi online predstavljanje svojih mehanizama pregovaračkim radnim grupama 23 i 24 te da će predmetni poziv biti otvoren i svim predstavnicima/ama relevantnih institucija u oblasti vladavine prava. Povodom navedenog, informisala je da će predmetna prezentacija biti organizovana do kraja godine.

Zaključci:

- Pregovaračka radna grupa za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava informisana o novoj funkciji šefice Pregovaračke radne grupe za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava tj. funkciji pregovaračice za klaster 1 – Temeljna poglavlja;
- Pregovaračka radna grupa za poglavlje 23 – Pravosuđe i temeljna prava informisana je o predstojećoj online prezentaciji TAIEX instrumenta EU (Technical Assistance and Information Exchange Instrument).

savjetnica u Ministarstvu javne uprave, **Nina Milović**, načelnica u Ministarstvu zdravlja, **Mišela Manojlović**, generalna sekretarka Zajednice opština Crne Gore, **Tatjana Anđelić**, I sekretarka u Misiji Crne Gore pri EU i **Majlis d Vernuj**, ekspertkinja u Ministarstvu evropskih poslova.

Sjednica je zaključena u 14.30 časova.

Zapisnik sačinio:

Vanja Dabižinović, sekretar
Pregovaračke radne grupe za
pregovaračko poglavlje 23

Zapisnik odobrila:

Jelena Grdinić, šefica Pregovaračke
radne grupe za pregovaračko poglavlje
23

